

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Water & Maritime

Aan: IPO en Vewin
Van: Janine Leeuwis-Tolboom, Julian Ros en Toon Claassen
Datum: 22 november 2022
Kopie: Contactpersonen van provincies en drinkwaterbedrijven
Ons kenmerk: BI8328-RHD-ZZ-XX-NT-Z-0001
Classificatie: Projectgerelateerd

Onderwerp: Actualisatie Aanvullende Strategische Voorraden 2023

In september 2021 is de eindrapportage 'Verkenning robuuste drinkwatervoorziening 2040' verschenen als [i-report](#). Het rapport is opgesteld tussen oktober 2020 en juli 2021 en geeft, naast een landelijk beeld van de veiligstelling van de drinkwatervoorziening naar de toekomst en de strategie per provincie, een overzicht van de Aanvullende Strategische Voorraden (ASV) op dat moment. In oktober 2022 is de (interactieve) kaart met de ASV-gebieden geactualiseerd. Deze notitie geeft een korte toelichting op de eventuele veranderingen in ligging, status en bescherming van de ASV per provincie.

Status van de ASV-gebieden

Eind 2021 waren de ASV reeds vastgesteld in Utrecht, Zuid-Holland, Flevoland, Noord-Holland en Overijssel. De provincies Drenthe, Groningen, Gelderland, Fryslân en Limburg verwachtten toen binnen een jaar de ASV-gebieden bestuurlijk vast te stellen. Dat is ze gelukt, met uitzondering van Groningen. Daar vindt nog nader onderzoek plaats en zal in november een nieuwe lijst van zoekgebieden, met twee extra gebieden, worden vastgesteld in GS. Drenthe heeft ook twee gebieden als zoekgebied opgenomen in het Regionaal Waterprogramma. In Noord-Brabant zijn, volgens de verwachting van medio 2021, nog geen ASV-gebieden vastgesteld. Momenteel vindt onderzoek plaats naar potentiële ASV-gebieden. Deze zullen van beperkte omvang zijn en naar verwachting begin 2023 bekend zijn. Zeeland had als enige provincie geen ASV aangewezen, omdat er enerzijds geen nieuwe, voldoende grote, zoete grondwatervoorraden zijn en anderzijds voldoende zoet oppervlaktewater via spaarbekkens en infiltratie voorhanden is voor de bereiding tot drinkwater.

De vastgestelde ASV-gebieden zijn meestal verankerd in het Regionaal Water Programma en/of de Omgevingsverordening.

Ligging van de ASV-gebieden

De nieuwe [interactieve kaart](#) in het i-report geeft een overzicht van de ligging en de bescherming van de ASV-gebieden per oktober 2022. De gebieden variëren in omvang. In Noord-Holland betreft het relatief kleine gebieden bij Hoorn en in de Horstermeerpolder, in Drenthe gaat het om kleinere gebieden rondom bestaande winningen en ook in Zuid-Holland zijn de gebieden wat beperkter van omvang. Aan de andere kant is in de provincie Utrecht een relatief groot deel van de provincie is aangewezen als strategische grondwaterreserve en zijn ook Gelderland grotere gebieden aangewezen als ASV. Ten opzichte van de vorige kaart zijn in Utrecht enkele kleine snippers aan de randen van de gebieden aangepast in verband met de ligging van (nieuw) stedelijk gebied. Flevoland heeft één relatief grote ASV in Zuidelijk Flevoland. De provincie Limburg heeft met de Venloschol en Roerdalslenk twee grote ASV-gebieden en winplaats De Dommel in Zuid Limburg als kleinere ASV. De verkenning van potentiële ASV-gebieden voor Noord-Brabant richt zich nu op kleine gebieden langs de Maas. Groningen werkt met zoekgebieden voor de ASV, waarvan één ligt op de grens met Drenthe, en waar in november 2023 twee gebieden aan worden toegevoegd. Friesland heeft vijf ASV-zoekgebieden aangewezen, waarbij is gekeken naar de risico's van verzilting en invloed op de grondwaterstanden, en waarbij grotere stedelijke gebieden zijn ontzien om de energietransitie middels bodemenergie hier niet in de weg te staan.

Sommige provincies hebben te maken met overlap van de ASV met gebieden die indicatief in beeld zijn als Nationale Grondwaterreserve (NGR). Het traject rond de uitwerking van de (beleids)doelen en de begrenzing van de NGR loopt nog. In dat traject vindt afstemming plaats tussen Rijk en provincies.

Bescherming van de ASV

De bescherming van de vastgestelde ASV-gebieden is meestal vastgelegd in de Provinciale Omgevingsverordening. Dat kan zijn als grondwaterbeschermingsgebied (Noord-Holland, delen van de gebieden in Friesland en winplaats De Dommel in Limburg), boringsvrije zone (Flevoland, Limburg, Zuid-Holland en Salland-Diep in Overijssel), intrekgebied (Friesland en reserveringsgebieden in Overijssel), met lichte ruimtelijke bescherming (Utrecht, met onderscheid in kwetsbare en matig kwetsbare gebieden) of als (kwetsbaar) drinkwaterreserveringsgebied (Gelderland). In Drenthe, Groningen is het beschermingsbeleid nog niet vastgesteld, maar in Drenthe liggen de ASV-gebieden veelal om bestaande grondwaterbeschermings-gebieden en in Groningen kennen enkele gebieden al een lichte ruimtelijke bescherming uit het verleden. Voor Noord-Brabant is het beschermingsregime voor de ASV nog niet vastgesteld.

De mate van bescherming hangt af van onder andere de bodemopbouw en kwetsbaarheid van het grondwater, maar ook van de mate van zekerheid dat een ASV op termijn nodig zal zijn. In de praktijk is nu een over de provincies grote verscheidenheid aan beschermingsregimes voor de ASV ontstaan.

Inzet van de ASV

Alle ASV-gebieden zijn bedoeld om ingezet te worden voor de drinkwatervoorziening. Op welke termijn dat gebeurt, verschilt per regio. Sommige regio's zijn eerst bezig met andere stappen (bijvoorbeeld waterbesparing en het maximaal inzetten van huidige vergunningsruimte) terwijl andere regio's al stappen zetten om een ASV te operationaliseren (zoals een proefboring in Noord-Holland). Drenthe ziet de inzet van de ASV dichterbij komen door een toename van de vraag en in Utrecht wordt specifiek naar de mogelijke inzet twee zoekgebieden gekeken. Overijssel kampt nu al met knelpunten in de capaciteit en houdt rekening met inzet van de ASV voor de middellange termijn. Friesland voorziet ook inzet van een deel van de ASV vanaf 2026-2030. Limburg voorziet in de lopende beheerperiode nog geen inzet van de ASV. In Noord-Brabant is het de bedoeling dat een ASV alleen ingezet als een bestaande winning niet robuust en duurzaam te maken is; de ASV is dan ter vervanging en niet ter aanvulling.

Versnelling van procedures is niet per se nodig voor de inzet van ASV's. Gebiedsprocessen worden zorgvuldig doorlopen en in de procedures worden wettelijke termijnen aangehouden.

Uitvoering drinkwaterstrategie

Elke provincie geeft op die moment samen met de drinkwaterbedrijven uitvoering aan de adaptieve strategie om te voldoen aan de groei in de drinkwatervraag. Naast de inzet van de ASV, kijken zij nadrukkelijk ook naar de mogelijkheden voor (drink)waterbesparing, vooral door vermindering van laagwaardig gebruik, bijvoorbeeld door de industrie te laten aansluiten op andere bronnen. Daarnaast lopen er diverse onderzoeken naar mogelijkheden voor het gebruik van andere bronnen voor drinkwater, zoals brak grondwater of meer oppervlaktewater of zelfs zeewater. Optimalisatie, verduurzaming of eventueel uitbreiding van de bestaande winningen is vaak ook onderdeel van de strategie. In diverse provincies lopen momenteel (m.e.r.-)processen om de capaciteit uit te breiden en tegemoet te komen aan de nog steeds stijgende drinkwatervraag.

Vanuit hun gezamenlijke verantwoordelijkheid werken provincies en drinkwaterbedrijven door aan het veiligstellen van de drinkwatervoorziening voor nu en later.

Kaart als pdf (niet interactief)

Legenda

Bescherming

- Boringsvrije zone
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Intrekgebied
- Lichte (ruimtelijke) bescherming
- Drinkwaterreserveringsgebied
- Kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied
- Nog in ontwikkeling

Aanvullende Strategische Voorraden

- ASV-gebied (vastgesteld)
- Potentieel ASV-gebied (niet vastgesteld)
- Provincies